

10 mei 2021

Opening door Heleen Versteegen (kenniskringleider)

Er wordt toelichting gegeven op de agenda door Heleen Versteegen

Actualiteiten door Joke Kruijer

Staat van het Onderwijs 2021:

- Vertraging door Corona 1,5 keer zo groot bij gemiddelde en lage SES
- Al jaren steeds slechter op taal, rekenen en maatschappelijke competenties
- Rol van schaduwonderwijs in kansenongelijkheid: draagt bij aan kansenongelijkheid omdat vooral de goeude ouders extra buitenschoolse ondersteuning kunnen betalen.

'Al voor de coronacrisis kon ruim een kwart (27%) van de leerlingen in het basisonderwijs niet schrijven op het afgesproken minimale basisniveau. Uit internationaal onderzoek bleek ook al dat 24% van de 15-jarige leerlingen niet – of niet meer – kan lezen op basisniveau'

Handreiking informatieoverdracht van voorschools naar basisonderwijs

In de handreiking worden de verschillende AVG eisen beschreven op overgangsmomenten tussen voorschool en basisonderwijs.

Er kan heel veel – met name met toestemming van ouders, maar niet uitsluitend alleen dan.

Kennisplein Onderwijskansen gelanceerd:

Doel: kennisuitwisseling Effectieve interventies onderwijskansen PO

Het Kennisplein Onderwijskansen gaat over het verkleinen van achterstanden op de basisschool die ontstaan door verschillen in thuissituatie: bijvoorbeeld geldzorgen, een taalarme omgeving of ouders met een laag opleidingsniveau. De primaire doelgroep van het kennisplein is de onderwijsprofessional, maar ook gemeenten kunnen er hun voordeel meedoen. De website biedt scholen kennis en handvatten uit onderzoek om onderbouwde keuzes te maken.

Aanvankelijk zijn er themapagina's over taalstimulering, ouderbetrokkenheid en het jonge kind. In de loop van 2021 wordt dit aangevuld. Ook praktijkvoorbeelden, nieuws, relevante bijeenkomsten en nog veel meer worden op het Kennisplein verzameld.

Schoolbesturen die OAB-middelen ontvangt vinden op het kennisplein handvatten om deze zo effectief mogelijk in te zetten. Deze zijn erop gericht om kinderen met risico's op onderwijsachterstanden te ondersteunen. Deze kinderen komen op extra achterstand te staan door de scholensluiting als gevolg van corona, juist door hun thuissituatie.

Intern begeleiders, leerkrachten of andere onderwijsprofessional vinden op het Kennisplein antwoord op belangrijke vragen. Hoe kan je als leerkracht bijvoorbeeld het verschil maken in de dagelijkse onderwijspraktijk? Wanneer is inzet van onderwijsassistenten bij jonge kinderen nou echt effectief? Aan welke aspecten moet je denken bij leesbeleid voor het primair onderwijs? Hoe kun je als schoolleider inzetten op betere communicatie met ouders? Dit en meer lees je op www.onderwijskansen.eu.

Gemeenten: ga gewoon eens grasduinen op het kennisplein en lees in ieder geval het [achtergrondartikel](#) over onderwijsachterstanden (en het verschil met passend onderwijs) – heel interessant en verhelderend!

Afgerond onderzoek

- [Aanbod VE](#) aan vluchtelingenpeuters
- Aanbieden [zomerprogramma](#) AZC
- Verdiepend [LKK-onderzoek](#)

Lopend/aangekondigd onderzoek

- Implementatieonderzoek 960 uur/OAB (Oberon, Sardes, CEBEON), waarvoor gemeenten in mei een vragenlijst ontvangen.
- Aanbod peuteropvang (Buitenhok), als onderdeel van de monitor rondom het bestuursakkoord
Aanbod voor alle peuters
- Structureel toezicht proceskwaliteit en kwaliteitszorg ve (AEF)

In de planning goab.eu:

Het consortium heeft in haar afrondende fase veel nieuwe projecten gelanceerd.

Je kunt ze onder andere vinden (<https://goab.eu/Starterskit>)

- De [handreiking Inzet GOAB-middelen is aangescherpt](#) Vier belangrijkste aanscherpingen zijn: Verslag kenniskring regio Zuid-West Nederland 29 april 2021 5 1. Gemeenten kunnen conform artikel 168a WPO, eerste lid, goab-middelen bijvoorbeeld inzetten voor materialen of programma's als deze nodig zijn voor de uitvoering van de activiteiten ter bevordering van de beheersing van de Nederlandse taal in het basisonderwijs. 2. Logopedische screening valt onder domein zorg en dus niet onder domein OAB. 3. Binnen gemengde VVE-groepen is het alleen mogelijk de doelgroepkinderen VVE uit OAB te financieren, niet doelgroepkinderen moeten uit andere geldstromen gefinancierd worden. 4. Ook ambtelijke kosten mogen uit OAB betaald worden
- Handreiking GOAB monitor - bij Starterskit of bij Over het project.
- Handreiking 0- 2,5 jarigen - bij Starterskit of bij Over het project.
- Handreiking OAB in het onderwijs (volgt afstemming op NPonderwijs)
- Voorbeelden ouderbetrokkenheid – bij ouderbetrokkenheid
- Voorbeelden pbm'er – bij pedagogisch beleidsmedewerker
- Verslag bijeenkomst nieuwkomers – bij actueel
- Verslag 0-2,5 jarigen bijeenkomst – bij actueel
- Verslag bijeenkomst segregatie – bij actueel

NPonderwijs– Heleen Versteegen

Inmiddels is er weer meer bekend over het NPonderwijs.

- De scholen en schoolbesturen zijn aan zet en moeten schoolscan opstellen. Er ligt geen blauwdruk voor deze schoolscan, wel zijn er [Stappenplannen](#) gemaakt in opdracht van het ministerie.
- Op basis van de scans maken scholen een plan van aanpak waarbij zij de [Menukaart](#) benutten – zo ontstaat er per school een schoolplan. Dit schoolplan moet goedkeuring krijgen van de MR en gemeenten ontvangen de plannen.
- Afhankelijk van de dynamiek in een gemeenten is dit proces van begin af gezamenlijk ingericht, al dan niet in de LEA besproken en afgestemd met het samenwerkingsverband. Het indienen van de schoolplannen bij de gemeente is wel een verplichting. Op basis van de plannen kan op gemeentelijk niveau gekeken worden naar leemtes, verbinding et cetera waar de gemeenten vervolgens zijn rol kan pakken.

De [brief](#) voor gemeenten is gepubliceerd (23-4): de middelen zullen via een SPUK worden uitgekeerd en uiterlijk juli bekend worden gemaakt (sept gestort).

- PO en VO circa €700 per leerling
- VE: Nieuwe ronde inhaalprogramma (zomer/kerst)

In groepen zijn de vorderingen besproken. Vragen en opmerkingen die naar voren komen:

- Waar kunnen de middelen aan worden besteed? Bijvoorbeeld: kunnen gemeenten de middelen ook besteden binnen de voorschoolse educatie aan een derde leidster?
- Deze vraag wordt besproken binnen het ministerie via Mea-Neelke Andrea (van OCW)
- Er is geen duidelijkheid over de hoogte van het budget en wat je ermee kunt bekostigen: het is vervolgens lastig om te kunnen bepalen wat je kunt bijdragen vanuit de gemeenten omdat je geen handelingskader voelt om afspraken te maken met het veld
- In afwachting op het uitbrengen van de SPUK is daar nu nog geen zicht op
- Gemeenten geven aan wel in gesprek te zijn met de scholen en besturen over de problemen die spelen en de wijze waarop daar op kan worden gehandeld
- Meerdere gemeenten geven aan dat de zomerprogramma's moeizaam op gang komen – of zelfs niet worden aangevraagd aangezien de opvang / scholen geen menskracht hebben om hier mee aan de slag te gaan (personele problemen). Ook gaan ouders op vakantie.
- Een gemeente geeft aan dat zij vorig jaar een zomerschool vanuit de gemeente hebben opgezet, geen onderwijs insteek, maar wel vrijetijdsbesteding voor de kinderen (sport en cultuur) – zij willen dat dit jaar ook weer opstarten. Voorfinancieren vanuit gemeentelijke middelen (en dan later kijken of het met NPONderwijs-middelen kan worden bekostigd)
- Mogen de middelen voor het inhaalprogramma ook breder worden ingezet het hele jaar heen?
- Nee - die zijn gebonden aan specifieke periodes.
- Wat kunnen de gemeenten doen met de plannen van de scholen?
- De plannen scannen op drie punten: waar ligt overall het probleem – wat voor aanpakken zijn er bedacht – wat blijft dan nog liggen? Vanuit OCW wordt daar aan toegevoegd: let specifiek op het jonge kind in het onderwijs (kleuters en groep 3)
- Als gemeente heb je het niet alleen voor het zeggen – vaak moet je samenwerken met aangrenzende gemeenten omdat je bijvoorbeeld met gemeenten te maken hebt met vijf schoolbesturen. Als kleine gemeente ben je dan niet geneigd om alles bepalend te willen zijn in de uit te zetten koers.
- Hoe zorg je ervoor dat je niet een lappendeken krijgt van interventies per school?
- In gemeenten waar een goede samenwerking is met de besturen kunnen overkoepelende thema's worden gekozen. Alleen afwachten wat de verzoeken zijn van de individuele scholen is uiteraard een lastige vorm van beleid voeren.

In veel gemeenten hebben al wel gesprekken plaatsgevonden – over samenwerking op NPONderwijs. Anderen geven aan dat zij de scholen eerst 'met rust laten' in de komende twee maanden omdat zij het nog te druk hebben met de scan en het plan
De rol van het samenwerkingsverband: kan een prettige constructie zijn – of juist minder geschikt omdat het onderwijskansen-gehalte verdampt.

Harmonisatie met **Christien de Kort** (ministerie sociale zaken)

In het kort: Sinds de harmonisatie is wettelijk geregeld dat peuterspeelzalen onder dezelfde regelgeving vallen als kinderdagverblijven en ouders ook kinderopvangtoeslag kunnen aanvragen.

Terugblik

- De harmonisatie is in de meeste gemeenten goed verlopen
- Het harmoniseren van twee stelsels in één vindt men positief
- Goed dat ouders allemaal in aanmerking komen voor de kinderopvangtoeslag
- Ook fijn dat ouderbijdrage gelijk kan worden gesteld
- De subsidierelatie met de gemeente is veranderd: peuterwerk 'was van de gemeente' – nu ben je wel meer de 'controle kwijt'. De verhouding via een subsidierelatie is wel flink veranderd. En de peuteropvang/kinderopvang wordt dikwijls beoordeeld als commerciële partij.
- Een van de gemeenten geeft aan dat zij aansturen op het behoudt van specifieke peutervang van 2-4 jaar. Deze gemeente heeft er voor gekozen om te enkel bij deze aanbieder belegd. Omdat dat versnippering voorkomt en de (gemeentelijke) investeringen uitbetaal (goede kwaliteit).
- De KOT-prijs is niet toereikend voor de peuteropvang en te – nu moeten ouders het surplus betalen – kan er geen landelijke KOT-prijs komen voor te
- Knelpunt is ook het moeten hanteren van commerciële huurprijzen
- Aanbieders bieden liever hele dag opvang aan want dat is economisch gunstiger

Volgend op de harmonisatie heeft de invoering van 960 uur plaatsgevonden – de invoering van deze maatregel in combinatie met de harmonisatie heeft tot gevolg dat de wachtlijst wel is toegenomen. Bijvoorbeeld openstelling van alleen de ochtenden van 5,5 uur maken dat de middagen niet meer gevuld kunnen worden

Adviezen:

Behoudt de peuteropvang en de kwaliteit van deze peuteropvang want die is vaak van hoog niveau – wanneer we overstappen op een gratis basisaanbod is het belangrijk om dit niveau te handhaven

In gemeenten waar twee ouderbijdrage-tabellen worden gebruikt (VNG-tabel en kinderopvangtabellen) – vraagt veel van de administratie van de organisaties: beter is aansturen op het hanteren van één tabel